Europos Sąjungos
oficialusis leidinys

LT
L serija

2024/1507

2024 5 30

KOMISIJOS DELEGUOTASIS REGLAMENTAS (ES) 2024/1507

2024 m. vasario 22 d.

kuriuo Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2023/1114 papildomas nustatant kriterijus ir veiksnius, į kuriuos turi atsižvelgti Europos vertybinių popierių ir rinkų institucija, Europos bankininkystės institucija ir kompetentingos institucijos naudodamosi joms suteiktais intervenciniais įgaliojimais

(Tekstas svarbus EEE)

EUROPOS KOMISIJA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo,

atsižvelgdama į 2023 m. gegužės 31 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2023/1114 dėl kriptoturto rinkų, kuriuo iš dalies keičiami reglamentai (ES) Nr. 1093/2010 bei (ES) Nr. 1095/2010 ir direktyvos 2013/36/ES bei (ES) 2019/1937 ([1]), ypač į jo 103 straipsnio 8 dalį, 104 straipsnio 8 dalį ir 105 straipsnio 7 dalį,

kadangi:

(1) siekiant užtikrinti nuoseklų požiūrį ir kartu suteikti galimybę imtis tinkamų veiksmų nenumatytų neigiamų įvykių ar pokyčių atveju, turėtų būti nustatytas sąrašas kriterijų ir veiksnių, į kuriuos turi atsižvelgti kompetentingos institucijos, ESMA ir EBI nustatydamos, kada kyla didelis susirūpinimas dėl investuotojų apsaugos arba grėsmė sklandžiam kriptoturto rinkų veikimui ir vientisumui arba Sąjungos ar bent vienos valstybės narės visos finansų sistemos ar jos dalies stabilumui. Kompetentingos institucijos, ESMA ir EBI turėtų nustatyti konkrečiam atvejui svarbius kriterijus ir veiksnius ir tuomet įvertinti tuos kriterijus ir veiksnius, kurie, kaip nustatyta, tam atvejui yra svarbiausi. Tai neturėtų užkirsti kelio kompetentingoms institucijoms, ESMA ir EBI naudotis laikinais intervenciniais įgaliojimais tais atvejais, kai tokį susirūpinimą ar grėsmę rodo tik vienas iš veiksnių ar kriterijų;

(2) šio reglamento nuostatos yra glaudžiai susijusios, nes jomis reglamentuojami su produktais susiję intervenciniai įgaliojimai, suteikti kompetentingoms institucijoms, ESMA ir EBI. Siekiant užtikrinti šių nuostatų, kurios turėtų įsigalioti vienu metu, tarpusavio nuoseklumą ir sudaryti palankesnes sąlygas kriterijus visapusiškai apžvelgti suinteresuotiesiems subjektams, visų pirma ESMA, EBI ir kompetentingoms institucijoms, kurios naudojasi intervenciniais įgaliojimais, šias nuostatas būtina pateikti viename deleguotajame reglamente,

PRIĖMĖ ŠĮ REGLAMENTĄ:

1 straipsnis

ESMA laikinų intervencinių įgaliojimų kriterijai ir veiksniai

Siekdama nustatyti, ar kyla didelis susirūpinimas dėl investuotojų apsaugos arba grėsmė sklandžiam kriptoturto rinkų veikimui ir vientisumui arba Sąjungos visos finansų sistemos ar jos dalies stabilumui, ESMA atsižvelgia į šiuos veiksnius ir kriterijus:

a) kriptoturto, kuris nėra su turtu susieti žetonai ar e. pinigų žetonai, arba tam tikros rūšies veiklos ar praktikos, susijusios su kriptoturtu, kuris nėra su turtu susieti žetonai ar e. pinigų žetonai, sudėtingumo laipsnį, atsižvelgiant į veikloje ar praktikoje dalyvaujančių klientų arba klientų, kuriems kriptoturtas, kuris nėra su turtu susieti žetonai ar e. pinigų žetonai, siūlomas rinkoje ir parduodamas, rūšį, remiantis vertinimu pagal c punktą, visų pirma atsižvelgiant į šiuos dalykus:

([1]) OL L 150, 2023 6 9, p. 40, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2023/1114/oj.

i) kriptoturto, kuris nėra su turtu susieti žetonai ar e. pinigų žetonai, arba veiklos ar praktikos, susijusios su kriptoturtu, kuris nėra su turtu susieti žetonai ar e. pinigų žetonai, išlaidų ir mokesčių skaidrumo laipsnį ir visų pirma skaidrumo trūkumą dėl kelių lygių išlaidų ir mokesčių;

ii) bet kokios rizikos pobūdį ir mastą;

iii) tai, ar kriptoturtas, kuris nėra su turtu susieti žetonai ar e. pinigų žetonai, arba paslauga yra susieti su kitais produktais ar paslaugomis;

iv) bet kokių sąlygų sudėtingumą;

b) galimų neigiamų pasekmių dydį, apsvarstant šiuos dalykus:

i) susijusių klientų, žetonų turėtojų ar rinkos dalyvių skaičių;

ii) santykinę produkto dalį investuotojų portfeliuose;

iii) bet kokios žalos tikimybę, mastą ir pobūdį, įskaitant galimų nuostolių sumą;

iv) numatomą neigiamų pasekmių trukmę;

v) emisijos apimtį;

vi) dalyvaujančių tarpininkų skaičių;

vii) rinkos ar pardavimų augimą;

viii) vidutinę kiekvieno kliento į kriptoturtą, kuris nėra su turtu susieti žetonai ar e. pinigų žetonai, investuotą sumą;

c) klientų, dalyvaujančių veikloje ar praktikoje, susijusioje su kriptoturtu, kuris nėra su turtu susieti žetonai ar e. pinigų žetonai, arba klientų, kuriems kriptoturtas, kuris nėra su turtu susieti žetonai ar e. pinigų žetonai, siūlomas rinkoje ar parduodamas, rūšį, apsvarstant šiuos dalykus:

i) tai, ar investuotojas yra neprofesionalusis turėtojas ar profesionalusis investuotojas;

ii) klientų įgūdžius ir gebėjimus, įskaitant išsilavinimo lygį, su panašiu kriptoturtu, kuris nėra su turtu susieti žetonai ar e. pinigų žetonai, susijusią patirtį ar pardavimo praktiką;

iii) klientų ekonominę būklę, įskaitant jų pajamas ir turtą;

iv) pagrindinius klientų finansinius tikslus, įskaitant pensijų kaupimą ir būsto nuosavybės finansavimą;

d) kriptoturto, kuris nėra su turtu susieti žetonai ar e. pinigų žetonai, arba tam tikros rūšies veiklos ar praktikos, susijusios su kriptoturtu, kuris nėra su turtu susieti žetonai ar e. pinigų žetonai, skaidrumo laipsnį, apsvarstant šiuos dalykus:

i) bet kokias paslėptas išlaidas ir mokesčius;

ii) bet kokių metodų, kuriais atkreipiamas kliento dėmesys, tačiau jie nebūtinai atspindi produkto ar paslaugos tinkamumą ar bendrą kokybę, naudojimą;

iii) rizikos pobūdį ir skaidrumą;

iv) produkto pavadinimų, sąvokų ar kitos informacijos, kurie leidžia suprasti, kad saugumo ar grąžos lygis yra didesnis, nei iš tikrųjų įmanoma ar tikėtina, arba nurodo produkto ypatybes, kurios neegzistuoja, naudojimą;

v) nesąžiningos, neaiškios ar klaidinančios informacijos naudojimą pranešimuose;

e) kriptoturto, kuris nėra su turtu susieti žetonai ar e. pinigų žetonai, arba veiklos ar praktikos, susijusios su kriptoturtu, kuris nėra su turtu susieti žetonai ar e. pinigų žetonai, konkrečias ypatybes ar komponentus;

f) skirtumo tarp numatomos grąžos ar pelno investuotojams ir nuostolių rizikos, susijusios su kriptoturtu, kuris nėra su turtu susieti žetonai ar e. pinigų žetonai, arba veikla ar praktika, susijusia su kriptoturtu, kuris nėra su turtu susieti žetonai ar e. pinigų žetonai, egzistavimą ir laipsnį, visų pirma atsižvelgiant į šiuos dalykus:

i) tokio kriptoturto, kuris nėra su turtu susieti žetonai ar e. pinigų žetonai, veiklos ar praktikos struktūrizavimo išlaidas ir kitas išlaidas;

ii) skirtumą, susijusį su emitento rizika, kurią išlaiko emitentas, arba

iii) rizikos ir grąžos profilį arba rizikos ir naudos profilį;

g) galimybę investuotojams lengvai parduoti atitinkamą kriptoturtą, kuris nėra su turtu susieti žetonai ar e. pinigų žetonai, ar jį pakeisti kitu kriptoturtu arba produktu ir susijusias išlaidas, visų pirma atsižvelgiant į šiuos dalykus:

   i) pirkimo ir pardavimo kainos skirtumą;

   ii) prekybos galimybių dažnumą;

   iii) emisijos dydį ir antrinės rinkos dydį;

   iv) likvidumą užtikrinančių subjektų ar antrinės rinkos formuotojų buvimą ar nebuvimą;

   v) prekybos sistemos ypatybes;

   vi) bet kokias kitas sutarties nutraukimo kliūtis;

h) kriptoturto, kuris nėra su turtu susieti žetonai ar e. pinigų žetonai, arba veiklos ar praktikos, susijusios su kriptoturtu, kuris nėra su turtu susieti žetonai ar e. pinigų žetonai, kainodarą ir susijusias išlaidas, visų pirma atsižvelgiant į šiuos dalykus:

   i) paslėptų ar antrinių mokesčių taikymą;

   ii) mokesčius, kurie neatitinka teikiamos paslaugos lygio;

i) su kriptoturtu, kuris nėra su turtu susieti žetonai ar e. pinigų žetonai, susijusią pardavimo praktiką, visų pirma atsižvelgiant į šiuos dalykus:

   i) naudojamus komunikacijos ir platinimo kanalus;

   ii) su investicija susijusią informaciją, rinkodaros ar kitą reklaminę medžiagą;

   iii) numatomus investavimo tikslus;

   iv) tai, ar sprendimas pirkti yra antras arba trečias po ankstesnio pirkimo;

j) kriptoturto, kuris nėra su turtu susieti žetonai ar e. pinigų žetonai, emitento arba paslaugų teikėjo finansinę ir verslo būklę, visų pirma atsižvelgiant į bet kurį iš šių dalykų:

   i) kriptoturto, kuris nėra su turtu susieti žetonai ar e. pinigų žetonai, emitento arba paslaugų teikėjo finansinę būklę;

   ii) kriptoturto, kuris nėra su turtu susieti žetonai ar e. pinigų žetonai, emitento arba paslaugų teikėjo verslo būklės skaidrumą;

k) nepakankamą ar nepatikimą informaciją apie kriptoturtą, kuris nėra su turtu susieti žetonai ar e. pinigų žetonai, kurią pateikė emitentas, siūlytojas ar paslaugos teikėjas, kad rinkos dalyviai, kuriems ji buvo skirta, galėtų priimti informacija pagrįstą sprendimą, atsižvelgiant į kriptoturto, kuris nėra su turtu susieti žetonai ar e. pinigų žetonai, pobūdį ir rūšį;

l) tai, ar kriptoturtas, kuris nėra su turtu susieti žetonai ar e. pinigų žetonai, arba veikla ar praktika, susijusi su kriptoturtu, kuris nėra su turtu susieti žetonai ar e. pinigų žetonai, kelia didelę riziką sandorių, kuriuos sudarė dalyviai ar investuotojai atitinkamoje rinkoje, vykdymui;

m) tai, ar su kriptoturtu, kuris nėra su turtu susieti žetonai ar e. pinigų žetonai, susijusi veikla arba praktika labai pakenktų kainodaros proceso vientisumui atitinkamoje rinkoje taip, kad atitinkamo kriptoturto, kuris nėra su turtu susieti žetonai ar e. pinigų žetonai, kaina ar vertė nebebūtų nustatoma veikiant teisėtoms pasiūlos ir paklausos rinkos jėgoms arba kad rinkos dalyviai priimdami investicinius sprendimus nebegalėtų pasikliauti toje rinkoje susidariusiomis kainomis ar prekybos apimtimi;

n) tai, ar kriptoturtas, kuris nėra su turtu susieti žetonai ar e. pinigų žetonai, dėl savo požymių ypač lengvai gali tapti finansinių nusikaltimų objektu, ir visų pirma tai, ar tie požymiai galėtų paskatinti kriptoturtą, kuris nėra su turtu susieti žetonai ar e. pinigų žetonai, naudoti šiais tikslais:

   i) sukčiavimo ar nesąžiningos veiklos;

   ii) netinkamo elgesio ar netinkamo informacijos naudojimo finansų rinkoje;

   iii) nusikalstamu būdu įgytų lėšų tvarkymo;

iv) terorizmo finansavimo arba

v) pinigų plovimo palengvinimo;

o) tai, ar su kriptoturtu, kuris nėra su turtu susieti žetonai ar e. pinigų žetonai, susijusi veikla arba praktika kelia ypač didelę riziką rinkų ir jų infrastruktūros atsparumui ar sklandžiam veikimui;

p) tai, ar kriptoturtas, kuris nėra su turtu susieti žetonai ar e. pinigų žetonai, arba su kriptoturtu, kuris nėra su turtu susieti žetonai ar e. pinigų žetonai, susijusi veikla arba praktika kelia didelę finansų įstaigų, kurios yra svarbios Sąjungos finansų sistemai, veiklos sutrikdymo riziką;

q) kriptoturto, kuris nėra su turtu susieti žetonai ar e. pinigų žetonai, kaip emitento finansavimo šaltinio, platinimo svarbą;

r) tai, ar kriptoturtas, kuris nėra su turtu susieti žetonai ar e. pinigų žetonai, arba su kriptoturtu, kuris nėra su turtu susieti žetonai ar e. pinigų žetonai, susijusi veikla arba praktika kelia riziką rinkai arba jos pagrindinei infrastruktūrai, įskaitant paskirstytojo registro technologijos (PRT) tinklus, naudojamus jo emisijos, saugojimo ir perdavimo tikslais;

s) tai, ar kriptoturtas, kuris nėra su turtu susieti žetonai ar e. pinigų žetonai, arba su kriptoturtu, kuris nėra su turtu susieti žetonai ar e. pinigų žetonai, susijusi veikla arba praktika galėtų kelti grėsmę investuotojų pasitikėjimui finansų sistema.

2 straipsnis

EBI laikinų intervencinių įgaliojimų kriterijai ir veiksniai

Siekdama nustatyti, ar kyla didelis susirūpinimas dėl investuotojų apsaugos arba grėsmė sklandžiam kriptoturto rinkų veikimui ir vientisumui arba Sąjungos visos finansų sistemos ar jos dalies stabilumui, EBI atsižvelgia į šiuos veiksnius ir kriterijus:

a) su turtu susieto žetono ar e. pinigų žetono arba tam tikros rūšies veiklos ar praktikos, susijusios su žetonais, susietais su turtu, ar e. pinigų žetonais, sudėtingumo laipsnį, atsižvelgiant į veikloje arba praktikoje dalyvaujančių klientų rūšį, remiantis vertinimu pagal c punktą, visų pirma atsižvelgiant į šiuos dalykus:

i) su turtu susieto žetono ar e. pinigų žetono arba veiklos ar praktikos, susijusios su žetonais, susietais su turtu, ar e. pinigų žetonais, išlaidų ir mokesčių skaidrumo laipsnį ir visų pirma skaidrumo trūkumą dėl kelių lygių išlaidų ir mokesčių;

ii) bet kokios rizikos pobūdį ir mastą;

iii) Reglamento (ES) 2023/1114 36 straipsnyje nurodyto turto rezervo dydį ir sudėtį;

iv) tai, ar su turtu susietas žetonas ar e. pinigų žetonas arba paslauga yra susieti su kitais produktais ar su skirtingomis paslaugomis;

v) bet kokių sąlygų sudėtingumą;

b) galimų neigiamų pasekmių dydį, visų pirma apsvarstant šiuos dalykus:

i) su turtu susieto žetono ar e. pinigų žetono pamatinę vertę;

ii) susijusių klientų, žetonų turėtojų ar rinkos dalyvių skaičių;

iii) santykinę su turtu susietų žetonų ar e. pinigų žetonų dalį investuotojų portfeliuose;

iv) bet kokios žalos tikimybę, mastą ir pobūdį, įskaitant galimų nuostolių sumą;

v) numatomą neigiamų pasekmių trukmę;

vi) emisijos apimtį;

vii) dalyvaujančių tarpininkų skaičių;

viii) rinkos ar pardavimų augimą;

ix) vidutinę kiekvieno kliento į su turtu susietus žetonus ar e. pinigų žetonus investuotą sumą;

c) klientų, dalyvaujančių veikloje ar praktikoje, susijusioje su žetonais, susietais su turtu, ar e. pinigų žetonais, arba klientų, kuriems su turtu susieti žetonai ar e. pinigų žetonai siūlomi rinkoje ar parduodami, rūšį, visų pirma atsižvelgiant į šiuos dalykus:

   i) tai, ar investuotojas yra neprofesionalusis turėtojas ar profesionalusis investuotojas;

   ii) klientų įgūdžius ir gebėjimus, įskaitant išsilavinimo lygį, su panašiais produktais susijusią patirtį ar pardavimo praktiką;

   iii) klientų ekonominę būklę, įskaitant jų pajamas ir turtą;

   iv) pagrindinius klientų finansinius tikslus, įskaitant pensijų kaupimą ir būsto nuosavybės finansavimą;

d) su turtu susieto žetono ar e. pinigų žetono arba tam tikros rūšies veiklos ar praktikos, susijusios su žetonais, susietais su turtu, ar e. pinigų žetonais, skaidrumo laipsnį, visų pirma atsižvelgiant į šiuos dalykus:

   i) bet kokias paslėptas išlaidas ir mokesčius;

   ii) bet kokių metodų, kuriais atkreipiamas kliento dėmesys, tačiau jie nebūtinai atspindi produkto ar paslaugos tinkamumą ar bendrą kokybę, naudojimą;

   iii) rizikos pobūdį ir skaidrumą;

   iv) produkto pavadinimų, sąvokų ar kitos informacijos, kurie yra klaidinantys, nes leidžia suprasti, kad saugumo ar grąžos lygis yra didesnis, nei iš tikrųjų įmanoma ar tikėtina, arba nurodo produkto ypatybes, kurios neegzistuoja, naudojimą;

   v) nesąžiningos, neaiškios ar klaidinančios informacijos naudojimą pranešimuose;

e) su turtu susieto žetono ar e. pinigų žetono arba veiklos ar praktikos, susijusios su žetonais, susietais su turtu, ar e. pinigų žetonais, konkrečias ypatybes ar komponentus;

f) skirtumo tarp numatomos grąžos ar pelno investuotojams ir nuostolių rizikos, susijusios su žetonu, susietu su turtu, ar e. pinigų žetonu arba veikla ar praktika, susijusia su žetonais, susietais su turtu, ar e. pinigų žetonais, egzistavimą ir laipsnį, visų pirma atsižvelgiant į šiuos dalykus:

   i) tokių su turtu susietų žetonų ar e. pinigų žetonų, veiklos ar praktikos struktūrizavimo išlaidas ir kitas išlaidas;

   ii) skirtumą, susijusį su emitento rizika, kurią išlaiko emitentas;

   iii) rizikos ir grąžos profilį arba rizikos ir naudos profilį;

g) galimybę investuotojams lengvai parduoti atitinkamą su turtu susietą žetoną ar e. pinigų žetoną arba jį pakeisti kitu su turtu susietu žetonu ar e. pinigų žetonu ir susijusias išlaidas, visų pirma atsižvelgiant į šiuos dalykus:

   i) su turtu susieto žetono ar e. pinigų žetono rinkos likvidumo laipsnį;

   ii) prekybos galimybių dažnumą;

   iii) emisijos dydį ir antrinės rinkos dydį;

   iv) likvidumą užtikrinančių subjektų ar antrinės rinkos formuotojų buvimą ar nebuvimą;

   v) prekybos sistemos ypatybes;

   vi) bet kokias kitas sutarties nutraukimo kliūtis;

h) su turtu susieto žetono ar e. pinigų žetono arba veiklos ar praktikos, susijusios su žetonais, susietais su turtu, ar e. pinigų žetonais, kainodarą ir susijusias išlaidas, visų pirma atsižvelgiant į šiuos dalykus:

   i) paslėptų ar antrinių mokesčių taikymą;

   ii) mokesčius, kurie neatitinka teikiamos paslaugos lygio;

i) su žetonu, susietu su turtu, ar e. pinigų žetonu susijusią pardavimo praktiką, visų pirma atsižvelgiant į šiuos dalykus:

   i) naudojamus komunikacijos ir platinimo kanalus;

   ii) su investicija susijusią informaciją, rinkodaros ar kitą reklaminę medžiagą;

   iii) numatomus investavimo tikslus;

   iv) tai, ar sprendimas pirkti yra antras arba trečias po ankstesnio pirkimo;

j) su turtu susieto žetono ar e. pinigų žetono emitento arba paslaugų teikėjo finansinę ir verslo būklę, visų pirma atsižvelgiant į bet kurį iš šių dalykų:

   i) su turtu susieto žetono ar e. pinigų žetono emitento arba paslaugų teikėjo finansinę būklę;

   ii) su turtu susieto žetono ar e. pinigų žetono emitento arba paslaugų teikėjo verslo būklės skaidrumą;

k) nepakankamą ar nepatikimą informaciją apie su turtu susietą žetoną ar e. pinigų žetoną, kurią pateikė emitentas, siūlytojas ar paslaugos teikėjas, kad rinkos dalyviai, kuriems ji buvo skirta, galėtų priimti informacija pagrįstą sprendimą, atsižvelgiant į su turtu susieto žetono ar e. pinigų žetono pobūdį ir rūšį;

l) tai, ar su turtu susietas žetonas ar e. pinigų žetonas arba su žetonais, susietais su turtu, ar e. pinigų žetonais susijusi veikla arba praktika kelia didelę riziką sandorių, kuriuos sudarė dalyviai ar investuotojai atitinkamoje rinkoje, vykdymui;

m) tai, ar dėl su turtu susieto žetono ar e. pinigų žetono arba veiklos ar praktikos, susijusios su žetonais, susietais su turtu, ar e. pinigų žetonais, Sąjungos ekonomika taptų neapsaugota nuo rizikos;

n) tai, ar su turtu susietas žetonas ar e. pinigų žetonas dėl savo požymių ypač lengvai gali tapti finansinių nusikaltimų objektu, ir visų pirma tai, ar tie požymiai galėtų paskatinti su turtu susietus žetonus ar e. pinigų žetonus naudoti šiais tikslais:

   i) sukčiavimo ar nesąžiningos veiklos;

   ii) netinkamo elgesio ar netinkamo informacijos naudojimo finansų rinkoje;

   iii) nusikalstamu būdu įgytų lėšų tvarkymo;

   iv) terorizmo finansavimo;

   v) pinigų plovimo palengvinimo;

o) tai, ar su žetonais, susietais su turtu, ar e. pinigų žetonais susijusi veikla arba praktika kelia ypač didelę riziką rinkų, mokėjimo sistemos ir jų infrastruktūrų atsparumui ar sklandžiam veikimui;

p) tai, ar su turtu susietas žetonas ar e. pinigų žetonas arba su žetonais, susietais su turtu, ar e. pinigų žetonais susijusi veikla arba praktika kelia didelę finansų įstaigų, kurios yra svarbios Sąjungos finansų sistemai, veiklos sutrikdymo riziką;

q) su turtu susieto žetono ar e. pinigų žetono, kaip emitento finansavimo šaltinio, platinimo svarbą;

r) tai, ar su turtu susietas žetonas ar e. pinigų žetonas arba su žetonais, susietais su turtu, ar e. pinigų žetonais susijusi veikla arba praktika kelia riziką rinkos ar mokėjimo sistemų infrastruktūrai;

s) tai, ar su turtu susietas žetonas arba su žetonais, susietais su turtu, ar e. pinigų žetonais susijusi veikla arba praktika galėtų kelti grėsmę investuotojų pasitikėjimui finansų sistema.

3 straipsnis

Kompetentingų institucijų intervencijos kriterijai ir veiksniai

Siekdamos nustatyti, ar kyla didelis susirūpinimas dėl investuotojų apsaugos arba grėsmė sklandžiam kriptoturto rinkų veikimui ir vientisumui arba bent vienos valstybės narės visos finansų sistemos ar jos dalies stabilumui, kompetentingos institucijos atsižvelgia į šiuos veiksnius ir kriterijus:

a) kriptoturto arba tam tikros rūšies su kriptoturtu susijusios veiklos ar praktikos sudėtingumo laipsnį, atsižvelgiant į veikloje ar praktikoje dalyvaujančių klientų arba klientų, kuriems kriptoturtas siūlomas rinkoje ar parduodamas, rūšį, remiantis vertinimu pagal c punktą, visų pirma atsižvelgiant į šiuos dalykus:

   i) išlaidų ir mokesčių, susijusių su kriptoturtu, veikla ar praktika, susijusia su kriptoturtu, skaidrumo laipsnį ir ypač skaidrumo trūkumą dėl kelių lygių išlaidų ir mokesčių;

   ii) bet kokios rizikos pobūdį ir mastą;

iii) turto rezervo, papildomai patikslinto pagal Reglamento (ES) 2023/1114 36 straipsnio 4 dalį paskelbtais techniniais reguliavimo standartais, dydį ir patikimumą;

iv) tai, ar kriptoturtas arba paslauga yra susieti su kitais produktais arba paslaugomis;

v) bet kokių sąlygų sudėtingumą;

b) galimų neigiamų pasekmių dydį, visų pirma apsvarstant šiuos dalykus:

i) kriptoturto nominaliąją vertę;

ii) susijusių klientų, žetonų turėtojų ar rinkos dalyvių skaičių;

iii) santykinę produkto dalį investuotojų portfeliuose;

iv) bet kokios žalos tikimybę, mastą ir pobūdį, įskaitant galimų nuostolių sumą;

v) numatomą neigiamų pasekmių trukmę;

vi) emisijos apimtį;

vii) dalyvaujančių tarpininkų skaičių;

viii) rinkos ar pardavimų augimą;

ix) vidutinę kiekvieno kliento į kriptoturtą investuotą sumą;

c) klientų, dalyvaujančių veikloje ar praktikoje, susijusioje su kriptoturtu, arba klientų, kuriems kriptoturtas siūlomas rinkoje ar parduodamas, rūšį, visų pirma atsižvelgiant į šiuos dalykus:

i) tai, ar investuotojas yra neprofesionalusis turėtojas ar profesionalusis investuotojas;

ii) klientų įgūdžius ir gebėjimus, įskaitant išsilavinimo lygį, su panašiu kriptoturtu susijusią patirtį ar pardavimo praktiką;

iii) klientų ekonominę būklę, įskaitant jų pajamas ir turtą;

iv) pagrindinius klientų finansinius tikslus, įskaitant pensijų kaupimą ir būsto nuosavybės finansavimą;

d) kriptoturto arba tam tikros rūšies su kriptoturtu susijusios veiklos arba praktikos skaidrumo laipsnį, visų pirma atsižvelgiant į šiuos dalykus:

i) bet kokias paslėptas išlaidas ir mokesčius;

ii) bet kokių metodų, kuriais atkreipiamas kliento dėmesys, tačiau jie nebūtinai atspindi produkto ar paslaugos tinkamumą ar bendrą kokybę, naudojimą;

iii) rizikos pobūdį ir skaidrumą;

iv) produkto pavadinimų, sąvokų ar kitos informacijos, kurie yra klaidinantys, nes leidžia suprasti, kad saugumo ar grąžos lygis yra didesnis, nei iš tikrųjų įmanoma ar tikėtina, arba nurodo produkto ypatybes, kurios neegzistuoja, naudojimą;

v) nesąžiningos, neaiškios ar klaidinančios informacijos naudojimą pranešimuose;

e) kriptoturto arba su kriptoturtu susijusios veiklos ar praktikos konkrečias ypatybes ar komponentus;

f) skirtumo tarp numatomos grąžos ar pelno investuotojams ir nuostolių rizikos, susijusios kriptoturtu arba veikla ar praktika, susijusia kriptoturtu, egzistavimą ir laipsnį, visų pirma atsižvelgiant į šiuos dalykus:

i) tokio kriptoturto, veiklos ar praktikos struktūrizavimo išlaidas ir kitas išlaidas;

ii) skirtumą, susijusį su emitento rizika, kurią išlaiko emitentas;

iii) rizikos ir grąžos profilį arba rizikos ir naudos profilį;

g) galimybę investuotojams lengvai parduoti atitinkamą kriptoturtą ar jį pakeisti kitu kriptoturtu ir susijusias išlaidas, visų pirma atsižvelgiant į šiuos dalykus:

i) pirkimo ir pardavimo kainos skirtumą;

ii) kriptoturto rinkos likvidumo laipsnį;

iii) prekybos galimybių dažnumą;

iv) emisijos dydį ir antrinės rinkos dydį;

v) likvidumą užtikrinančių subjektų ar antrinės rinkos formuotojų buvimą ar nebuvimą;

vi) prekybos sistemos ypatybes;

vii) bet kokias kitas sutarties nutraukimo kliūtis;

h) kriptoturto arba su kriptoturtu susijusios veiklos arba praktikos kainodarą ir susijusias išlaidas, visų pirma atsižvelgiant į šiuos dalykus:

i) paslėptų ar antrinių mokesčių taikymą;

ii) mokesčius, kurie neatitinka teikiamos paslaugos lygio;

i) pardavimo praktiką, susijusią su kriptoturtu, visų pirma atsižvelgiant į šiuos dalykus:

i) naudojamus komunikacijos ir platinimo kanalus;

ii) su investicija susijusią informaciją, rinkodaros ar kitą reklaminę medžiagą;

iii) numatomus investavimo tikslus;

iv) tai, ar sprendimas pirkti yra antras arba trečias po ankstesnio pirkimo;

j) kriptoturto emitento arba paslaugų teikėjo finansinę ir verslo būklę, visų pirma atsižvelgiant į bet kurį iš šių dalykų:

i) kriptoturto emitento arba paslaugų teikėjo finansinę būklę;

ii) kriptoturto emitento arba paslaugų teikėjo verslo būklės skaidrumą;

k) nepakankamą ar nepatikimą informaciją apie kriptoturtą, kurią pateikė emitentas, siūlytojas arba paslaugų teikėjas, kad rinkos dalyviai, kuriems ji buvo skirta, galėtų priimti informacija pagrįstą sprendimą, atsižvelgiant į kriptoturto pobūdį ir rūšį;

l) tai, ar kriptoturtas arba su kriptoturtu susijusi veikla arba praktika kelia didelę riziką sandorių, kuriuos sudarė dalyviai ar investuotojai atitinkamoje rinkoje, vykdymui;

m) tai, ar su kriptoturtu susijusi veikla arba praktika labai pakenktų kainodaros proceso vientisumui atitinkamoje rinkoje taip, kad atitinkamo kriptoturto kaina ar vertė nebebūtų nustatoma veikiant teisėtoms pasiūlos ir paklausos rinkos jėgoms arba kad rinkos dalyviai priimdami investicinius sprendimus nebegalėtų pasikliauti toje rinkoje susidariusiomis kainomis ar prekybos apimtimi;

n) tai, ar dėl kriptoturto arba su kriptoturtu susijusios veiklos ar praktikos šalies ekonomika taptų neapsaugota nuo rizikos;

o) tai, ar kriptoturtas dėl savo požymių ypač lengvai gali tapti finansinių nusikaltimų objektu, visų pirma tai, ar tie požymiai galėtų paskatinti kriptoturtą naudoti šiais tikslais:

i) sukčiavimo ar nesąžiningos veiklos;

ii) netinkamo elgesio ar netinkamo informacijos naudojimo finansų rinkoje;

iii) nusikalstamu būdu įgytų lėšų tvarkymo;

iv) terorizmo finansavimo;

v) pinigų plovimo palengvinimo;

p) tai, ar kriptoturtas arba su kriptoturtu susijusi veikla arba praktika kelia ypač didelę riziką rinkų ir jų infrastruktūros atsparumui ar sklandžiam veikimui;

q) tai, ar kriptoturtas arba su kriptoturtu susijusi veikla arba praktika kelia didelę finansų įstaigų, kurios yra svarbios atitinkamos kompetentingos institucijos valstybės narės finansų sistemai, veiklos sutrikdymo riziką;

r) kriptoturto, kaip emitento finansavimo šaltinio, platinimo svarbą;

s) tai, ar kriptoturtas arba su kriptoturtu susijusi veikla arba praktika kelia riziką rinkos ar mokėjimo sistemų, įskaitant prekybos, tarpuskaitos ir atsiskaitymo sistemas, infrastruktūrai;

t) tai, ar kriptoturtas arba su kriptoturtu susijusi veikla arba praktika galėtų kelti grėsmę investuotojų pasitikėjimui finansų sistema.

4 straipsnis

Įsigaliojimas

Šis reglamentas įsigalioja dvidešimtą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

Šis reglamentas privalomas visas ir tiesiogiai taikomas visose valstybėse narėse.

Priimta Briuselyje 2024 m. vasario 22 d.

Komisijos vardu
Pirmininkė
Ursula VON DER LEYEN